

Branża budowlana jest jedną z najbardziej niebezpiecznych branż w Polsce, co roku śmierć na polskich budowach ponosi średnio 120 osób. Zmiana tego stanu rzeczy jest celem „Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie” – inicjatywy zrzeszającej największe firmy z branży.

W niechlubnej statystyce budownictwo zajmuje, drugą po przemyśle, pozycję w rocznej liczbie wypadków śmiertelnych. Brak odpowiednich kwalifikacji, nieprzestrzeganie zasad BHP, oszczędzanie na zabezpieczeniach - to wszystko powoduje, że rocznie w budownictwie dochodzi do ok. 120 śmiertelnych wypadków. W 2008 roku na polskich budowach zginęło 127 osób, w 2009 - 117, a w 2010 roku - 112. To kilkakrotnie więcej niż w górnictwie, które w powszechnym odczuciu jest uważane za najbardziej niebezpieczną gałąź przemysłu.

Wspólna inicjatywa największych firm budowlanych w Polsce

W poszukiwaniu rozwiązania tego problemu w sierpniu 2010 roku zostało powołane „Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie”. Dotychczas jego sygnatariuszami zostało siedmiu generalnych wykonawców: Bilfinger Berger, Budimex, Hochtief Polska, Mostostal Warszawa, Polimex Mostostal, Skanska, Warbud. Projekt wspiera Główny Inspektorat Pracy oraz Związek Inżynierów i Techników Budownictwa. Grupa jest otwarta dla firm budowlanych w Polsce.

Misją „Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie” jest podniesienie kultury bezpieczeństwa pracy na taki poziom, aby w efekcie zredukować liczbę wypadków śmiertelnych i wypadków w ogóle.

W dniu 21 marca 2011 roku odbyło się spotkanie, na którym podpisano „Deklarację w sprawie porozumienia dla bezpieczeństwa pracy w budownictwie”. W spotkaniu wziął udział Sekretarz Stanu w KPRP Olgierd Dziekoński, który zapewnił, że Prezydent deklaruje pełne wsparcie działań na rzecz bezpieczeństwa w budownictwie. Tego dnia podpisano także dokument o nazwie „Standardy minimalnych wymagań wobec podwykonawców”. Standardy mają obowiązywać wszystkich podwykonawców współpracujących z sygnatariuszami porozumienia i obejmują nie tylko warunki, w jakich praca się odbywa, ale i zasady związane ze szkoleniem pracowników.

W „Standardach” firmy wyrażają oczekiwanie, że każdy podwykonawca zatrudniony na danym projekcie zapewni pracownikom m.in. szkolenie wprowadzające na budowę, dotyczące zasad zawartych w planie Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (BiOZ), wspólnego korzystania z placu budowy, bezpieczeństwa zbiorowego oraz procedur ewakuacji, zachowania na okoliczność wypadku lub awarii. Dodatkowo wprowadzone mają być szkolenia okresowe pracowników (dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadzane nie rzadziej niż raz do roku, a na stanowiskach inżyniersko – technicznych nie rzadziej niż raz na 5 lat). Kwalifikacje personelu wykonującego prace wymagających dodatkowych uprawnień mają być udokumentowane (pracownik musi mieć przy sobie stosowne dokumenty). Wśród wymogów warunkujących wejście na budowę lub rozpoczęcie prac uwzględniono m.in. właściwy, wynikający z oceny ryzyka, ubiór oraz środki ochrony indywidualnej, posiadanie aktualnych badań lekarskich pracowników i przygotowanie listy osób wyznaczonych do udzielania pomocy przedmedycznej.

Korzystamy ze sprawdzonych wzorców

Wzorem dla działań Porozumienia jest Wielka Brytania. Pod koniec lat 90. ubiegłego wieku w Wielkiej Brytanii liczba wypadków śmiertelnych wynosiła około 120 rocznie, podobnie jak obecnie w Polsce. Największe działające na rynku brytyjskim firmy budowlane powołały Grupę Generalnych Wykonawców, która zrzeszała 23 firmy mające 35 procentowy udział w rynku. Nadrzędnymi celami Grupy było zmniejszenie liczby wypadków śmiertelnych, co roku o 10% oraz zapewnienie w pełni wykwalifikowanej siły roboczej w ciągu trzech lat. Cel został osiągnięty – w ciągu dziesięciu lat liczba śmiertelnych wypadków na brytyjskich budowach spadła o połowę.

Razem bezpiecznie – jeden głos branży budowlanej w Polsce

Dotarcie z programem poprawy bezpieczeństwa na polskich budowach do tak szerokiej grupy, jak podwykonawcy, małe firmy budowlane, media i społeczeństwo wymaga wspólnego stanowiska i porozumienia ponad podziałami. Dlatego sygnatariusze Porozumienia opracowali spójne standardy dla podwykonawców, będące czynnikiem

decydującym o współpracy z daną firmą. Wspólny cel pozwoli na szybsze zaimplementowanie standardów i sprawi, że staną się one warunkiem koniecznym do współpracy z generalnymi wykonawcami w Polsce.

Działania związane z podniesieniem bezpieczeństwa na polskich budowach zaplanowane są na wiele lat, wiążą się ze zmianą świadomości, nastawienia i przyzwyczajęń pracowników oraz z kosztami finansowymi. Jednak jeżeli spojrzymy na ten aspekt sprawy szeroko, okaże się, że w ostatecznym rozrachunku jest to działanie opłacalne na wielu płaszczyznach. Ekonomicznej, ale i społecznej. Każdy wypadek śmiertelny wiąże się z konkretnymi stratami, także socjalnymi, generując jednocześnie niewymierne straty emocjonalne. Podważa on zaufanie do firmy, wpływa niekorzystnie na jej wizerunek biznesowy, zmniejszając drastycznie szanse na dalszą współpracę z generalnym wykonawcą. Dochodzi do tego aspekt nieprzeliczalny, czyli starty moralne osieroconej rodziny oraz wpływ takiego zdarzenia na cały zespół.

Od jednolitych, jasnych i egzekwowanych zasad BHP nie ma odwołania. Bo w ostatecznym rozrachunku stawką jest ludzkie życie.

Multi Communications